

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע

היאך בישראל אברהם לערבים ביו"ט

שאלה: "ואל הבקר רץ אברהם וכו', לוי ועשי עוגות" (י"ח ז'), ופסח היה, ופירש רש"י שחשב שהם ערביים. צ"ע איך שחט ובישל לגוי ביו"ט, והא קיימא לן דאסור לבשל לגוי ביו"ט.

תשובה: עדיין לא נצטווה. ובפעם אחרת ענה: ע"ד לגיירם.

מדוע נזחר אברהם שלא להביא להם לחם טמא

שאלה: "ויקח חמאה" וכו' (י"ח ח'), ופירש"י "ולחם לא הביא להם לפי שפירסה שרה נדה ונטמאת העיסה". וצ"ב וכי פרושים הם, שאוכלין חולין בטהרה, והרי גם אם יביא להם טהור יטמאוהו בנגיעתם.

תשובה: מלאכים אין מטמאין. ובפעם אחרת ענה: כ"ש הם. (אריה שאג)

אם יצחק הבין שהוא הקרבן

הִנֵּה הָאֵשׁ וְהַעֲצִים וְאֵיהֶם הַשֵּׁה לְעֹלָה (כ"ב ז')

יש לתמוה מדוע רק עכשיו אחרי שלוש ימים שהלכו, שאל יצחק אֵיהֶם הַשֵּׁה לְעֹלָה, מדוע לא שאל זאת מתחילה, מיד כשביקע אברהם עצי עולה (פס' ג'), גם צריך להבין מה שאברהם ענה לו, אֱלֹקִים יְרָאָה לֹא הַשֵּׁה לְעֹלָה בְּנִי. ויש לומר:

כל הזמן יצחק הבין שהוא השה לעולה, אבל כשאברהם הניח עליו את עצי העולה (פסוק ו'), הבין שהוא לא הקרבן כי הרי אסור להשתמש בקרבן (פסחים ס"ו ב'), לכן שאל אֵיהֶם הַשֵּׁה לְעֹלָה, ועל זה השיב לו אברהם אֱלֹקִים יְרָאָה לֹא הַשֵּׁה לְעֹלָה בְּנִי, שעדיין לא הקדשתי אותך לקרבן, ולכן מותר לשים עליך את העצים.

אחד מספרי האחרונים על פרשת השבוע החביבים אצל רבינו, הוא ספר "חננוכת התורה" מהרבי ר' העשיל מקראקא, גם הדרש הנ"ל מובא בספר הזה, ורבינו בספרו טעמא דקרא, רומז שיתכן שראה אותו שם. והיה רגיל לומר מזה פעמים רבות בסעודות שבת.

ונביא משם עוד גרגיר נאה, כמדומה שגם אותו היה אומר רבינו בשמו:

הלכה היא: אונן פסול לעבודה (זבחים ט"ז א') לפי זה ניתן להבין את הפסוק (כ"ב ז') וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי, כלומר מפני שאתה אבי, איך תשחט אותי והלא תהיה מיד אונן ולא תוכל להמשיך בעבודה, וע"כ דאין הכונה לשחוט אותי, ולכן שאל יצחק:

הִנֵּה הָאֵשׁ וְהַעֲצִים, הנה הרי יש כאן אש ועצים וכיון דאין הכוונה לשחוט אותי, מעתה, וְאֵיהֶם הַשֵּׁה לְעֹלָה?

והשיב לו אברהם, אֱלֹקִים יְרָאָה לֹא הַשֵּׁה לְעֹלָה בְּנִי, והסביר רבינו שליט"א, שהיות וכך הוא ציווי ה' להקריב באנינות, הרי מצותו בכך, ואין כאן שום סרך איסור (עפ"י הבנתו). (שבענו מטובך)

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבינו

על רמב"ם שמיטה ויובל פרק ו'
אֵלֶּיךָ יָשׁוּבִים דִּם אֶקְרָא רֵבִינָא הַלְכוּתָא וְלֹא הַלְכוּתָא
למה לא מהני הפקר בצבעו באיסור

שאלה: אם צבעו באיסור כההיא דפ"ו סקפ"ח בקליפי שביעית, וכההיא דפ"ז סק"ז אחר הביעור, כתב דצריך לשורפו מיד ולא מהני שיוליך ההנאה לים המלח. ולכאור' מדוע לא מהני הפקר. וצ"ע.

תשובת מרן שליט"א: מיירי שעבר כבר זמן הביעור.

החילוק בין לקחת מדמי שביעית, מעשר כספים לצדקה

כשנכנסתי אל הקודש פנימה בכ"ג תמוז התש"ס שאלתי ממרן שליט"א האם מותר להפריש מעשר כספים מדמי שביעית, והשיבני דמותר. ולדידי קשיא טובא ממש"כ הרמב"ם בפ"ו ה"י דאין פוסקין מהן צדקה לעניים בביהכנ"ס, וכתב שם בסקע"ד דגם עני שמבקש צדקה בבית אין ליתן לו מדמי שביעית, דכיון שחייב ליתן לו הוי כפורע חובו מדמי שביעית. וא"כ לא ידעתי מה ההבדל בין מעשר לצדקה, דבתרווייהו הו"ל פורע חובו מדמי שביעית. וצ"ע.

תשובת מרן שליט"א: דוקא צדקה שחייב או שחיבوهו ב"ד, אבל מעשר אינו חיוב גמור אע"פ שהוא ענין גדול.

תרומת כסות מדמי שביעית

נסתפקתי בעני שיש לו מספיק מאכל אך חסר לו כסות, ובא אדם ונתן לו כסף מדמי שביעית כדי לקנות כסות, האם לא קיים בו מצות צדקה כיון שאסור לו לקנות מכסף זה כסות כמ"ש בפ"ו סקמ"ו, או דילמא כיון שיכול לחללם הוי צדקה. וצ"ע.

תשובת מרן שליט"א: מסתבר שמותר רק שיזהירו לחללם.

לעשות אוצר ב"ד בירקות

נסתפקתי האם מותר לעשות אוצר ב"ד בירקות, מאחר ואנו סומכין אדעת הר"ש שאין בהן ספיחין, כמ"ש בפ"ד סקפ"ה, כי בתוספתא ובנוסח שסידר מרן החזו"א זצ"ל לאוצר ב"ד שהביא בפ"ו סק"ט מוזכרים רק פירות.

תשובת מרן שליט"א: אולי משום שאין מתקיים.

מקור לדין לקנות בדמים רק אוכלים אחרים

בפ"ו סקכ"ז כתב דלא יקנה בדמים אלא אוכלים אחרים כנ"ל ה"א. ואנכי בער לא אדע מדוע הביא מרן שליט"א ממרחק לחמו מלעיל ה"א, דהא ממקומו מוכרע הוא, דהכא כתב הרמב"ם מפורש דלוקח הדמים לקנות בהן אוכל אחר. תשובת מרן שליט"א: הבאתי רק המקור לדין זה ששם מקומו.

מקור לדין שסתם מטבעות אין חוששין להן שהם דמי שביעית

בפ"ו סוסקל"ז כתב דסתם מטבעות אין חוששין להם שמא הן דמי שביעית, שהולכין אחר הרוב, ובצה"ל סקע"ו הביא דמקורו טהור מהוראת מרן החזו"א זצ"ל. ובלומדי זאת נסתפקתי מדוע הביא מרן שליט"א כן בשם הוראת החזו"א זצ"ל, בעוד שכן כתב בהדיא בספרו שביעית סימן י' סק"ז, והביאו מרן שליט"א גופיה לקמן פ"ח ס"ק קמ"ח. וצ"ע.

תשובת מרן שליט"א: מעשה רב. (תשובות מאהבה)

מעמד נ"א סיומי הש"ס בישיבת מיר בראשות רבן של ישראל שליט"א

מעמד נדיר והיסטורי נערך במוצ"ש בהיכל ישיבת מיר כאשר רבן של ישראל מרן שליט"א הגיע לראשונה בחייו לישיבת מיר להשתתף בעצרת הגדולה ששולב במעמד 51 סיומי הש"ס שנלמדו לע"נ ראש הישיבה מרן הגרנ"צ פינקל זצ"ל. בציון מלאות עשור שנים להסתלקותו.

המעמד שנערך בהיכל ישיבת מיר בירושלים גרר אלפים רבים מבני הישיבה ומחוצה לה אשר הגיעו ליטול חלק במעמד המיוחד. רבינו שטרה להגיע במיוחד ממעונו שבבני ברק התקבל בשירה אדירה על ידי אלפי המשתתפים, צהלי ורוני יושבת ציון כי גדול בקרבך.

עם כניסת רבן של ישראל שליט"א למעמד, נעמד ראש הישיבה וחבר מועצה"ת הגאון הגדול רבי אליעזר יהודה פינקל שליט"א ונשא דברים נרגשים, בדבריו הודה לרבינו על מרחתו על בואו למעמד הנשגב: בחרדת קודש אנו מקבלים את פני כבוד עמרת תפארת ישראל וקדושו מופת הדור מרן שליט"א שטרה והקדיש מזמנו היקר מפז לכבוד ולפאר את המעמד הזה, כמה אנחנו חייבים הכרת הטוב למרן שליט"א על מרחתו העצומה לכבוד מעמד נשגב זה ואיתו עימו גדולי ישראל שליט"א. והוסיף בהתרגשות: וביותר על היותו עמוד האש ההולך לפני המחנה אשר לאורו ניסע ונלך תמידים כסדרם, ותורתו ועצתו וברכתו מאירה לנו את הדרך, ובפרט בשנה וחצי האחרונים בעת תהפוכות העולם, ויתגעש עולם ומלואו, שאיש לא ידע מה ילד יום, כאשר המשחית מכה בעולם ומאות מיליונים נפגעים ואין לאיש מענה ועצה.

ובשעה קשה זו שרבו הפחדים והמבוכה עמד מרן שליט"א ויצא מגדרו, ועמד כעמוד האש להאיר לנו את הדרך אשר ילכו בה, שלא להשבית את הלימוד כהוא זה, עמדה לנו ברכתו והדרכתו של מרן שליט"א לנווט את התיבה בסערת המבול, ואמר שלא יהיה שום פגע ומכשול מלימוד התורה, ואדרבה אין שמירה כתורה ואין סכנה כריפיון בלימוד התורה, וברוך ה' הלכנו לאורו וראינו ניסים גלויים שאין לשער, אשרי העם שככה לו, אשרי בני התורה שאלו מנהיגיו, ואשרי המסיימים בהיקף עצום והכל בהדרכתו ובעידודו של מרן שליט"א וכפי שהורה בשם השדי חמד שכל אחד מהלומדים יש לו חלק בכל השסי"ם כולם, שיתברכו כולם בברכתו הנדירה של מרן שליט"א, ברכת יקום פורקן.

ועורר את בני הישיבה להתחזק בלימוד הלכות שביעית ע"פ הוראת רבינו: דבר בעתו נציין, כמה אנחנו חייבים טוב למקום שנתן לנו את קדושת מצוות השביעית שהיא מבחן האמונה בזמן הזה, ומה לנו גדול שהתורה עצמה מבטיחה וציותי את ברכתו, ומי לנו גדול ממרן שליט"א שבירך את לומדי הלכותיה בכל יום שינצלו מכל הצרות, מה יותר בהיר מאשר ספרו המאיר דרך אמונה לחזקנו באמונה בהשגחה כללית ופרטית, ברוך השם נפתחו כמה קבוצות של לומדי שביעית בישיבה כפי שנהגנו בשמיטה הקודמת על פיו, וכן המבצע של המערכות ניתן גם על החבורות על שביעית.

וסיים בברכה: יתן ה' שמרן שליט"א יאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, אורך ימים ושנות חיים, דשנים ורעננים עד זקנה ושיבה עדי ביאת ינון בקרוב.

האלפים היטו אונם בחרדת קודש לזכות לשמוע דבר רבן של ישראל מרן שליט"א שהובא במרכז המעמד ע"י בנו חביבו הגאון הגדול ר' יצחק שאול שליט"א, ואלו דברי קדשו:

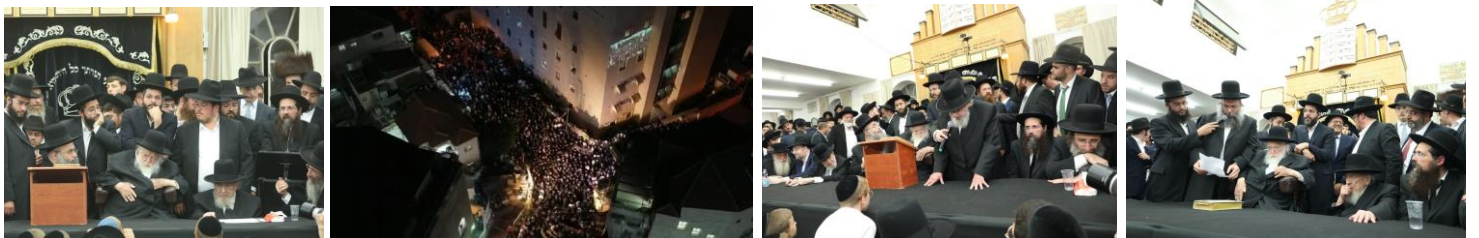
בסיעתא דשמיא אאמו"ר שליט"א ביקש ממני למסור בשמו את הדברים דלהלן ככתבם וכלשונם, כל הדורות ידעו שכדי לצמח גדולי ישראל לא סגי בזה שיודעים נשים נזיקין, וצריך ללמוד את כל התורה כולה, וללמוד ולהחזיר עד מאה ואחד פעמים ש"ס וכולא תלמודא דאמרינן בהגיגה דף ט', לכן אשריכם תלמידי חכמים דישיבת מיר שזכו לסיים עשרות פעמים ש"ס, לעילוי נשמתו הטהורה של ידידי שאר בשרי ראש הישיבה הגאון הגדול ר' נתן צבי פינקל זללה"ה שהיה מקים עולה של תורה חד בדרא מתוך מסירות נפש ומידות טובות.

הברכה אחת היא לבנו ממשיך דרכו ראש הישיבה הגאון ר' אליעזר יהודה שליט"א אברכהו שיזכה עוד רבות בשנים להגדיל ולהרבות תורה מתוך בריאות ונחת כשאיפתו הטהורה.

עוד אמרתי להציע קמיה רבנן ותלמידיהון כיון שאמרו חז"ל בשלחי מגילה, משה תיקן להם לישראל שיהיו שואלים ודורשים בענינו של יום וכו', מן הראוי שבשנת השמיטה יראה כל אחד לקבוע לימודו מעט בהלכות שמיטה, ועל ידי זה כל אחד יזרו את הגאולה כמו שאמרו חז"ל במוצאי שביעית בן דוד בא, ועל ידי שלומדים כאילו מקיימים את כל ההלכות, שמקיימים הובטחנו בתורה וציוותי את ברכתי, כדאמר מרן החזון איש דקאי גם על זמנינו ששביעית רק מדרבנן.

במעמד נשאו עוד דברים, דברים מרן ר"י עמרת ישראל הגר"מ אזרחי שליט"א, המשגיח הגאון הצדיק ר' בנימין פינקל, והגאון הגדול ר' יצחק אזרחי מראשי הישיבה, את הסיום ערך הנגיד הרב שלמה רכניץ שליט"א. במעמד נטלו חלק אלפים רבים והשתתפו עוד הגר"נ אלון ר"י מיר ברכפלד וראשי ורבני הישיבה, וכן כ"ק האדמו"ר מזועהיל שליט"א וכ"ק האדמו"ר מפינסק קרלין שליט"א.

צילום: שלוימי כהן

לרגל עשרים שנה מסילוק רבן ואביהם של כל ישראל ובני הישיבות בפרט, מרנא האבי עזרי זיע"א

הנה א"א לבוא בשורות מועטות ולבטאות דמות הגדול בענקים, איש האמת (כהגדרת קוה"ק מרנא החזו"א זיע"א בהשגתו על ספרו האבי עזרי) שהאיר בנה וחיזק וקיבץ עולם התורה והישיבות בארה"ק וכלל קצוות תבל, רק נבוא זעיר פה זעיר שם, בשלשלת הקבלה בין מוסרי התורה – וגודל ההערכה שהעריך רשכבה"ג מרנא האבי עזרי זיע"א את רשכבה"ג מרן שליט"א, שהיה תלמידו מימי בחרותו בישיבת לומז'א בפ"ת, כפי שסובבה ההשגחה העליונה להעמיד "בית רבי וחכמי הדורות".

הקשר וההערכה בין רבותינו מרנא אבי עזרי ויבדל"ח רבינו שליט"א

כבר אז ידעו שרבינו שיבדל"ט"א יחד עם רעו החברותא הקבוע הגאון ר' בערל וינטרויב זצ"ל, שלחו למרן האבי עזרי זצוק"ל רבם משלוח מנות לפורים קונטרס על כל הש"ס ברכות פאה וכו', ובס' סכותה לראשי (ח"א עמוד ר"ל) מובא כל הנוסח, ואיך שמרן הגרא"מ שך היה מתפעל ומשבח ד"ז, וכבר בצעירותו של רבינו שיבדלחט"א, סיפר שרבו מרן הרב שך זצוק"ל קיבל מכתב שאלה בהלכות שבת ונתן לרבינו שיבדל"ט"א שיענה במקומו, ורבינו בענווה לא רצה לענות להורות במקום אביו רשכבה"ג מרנא הקה"י זצוק"ל, וע"כ שאל לאביו הקה"י זצוק"ל ומה שהשיב כתב לשואל, ורבינו שליט"א אמר שבתור בחור העיר למרן האבי עזרי זצוק"ל והדפיס בשם אחד מהבחורים שכוונתו לרבינו שיבדלחט"א. וזה חוץ מהידוע בפרהסיא בהספד על הקה"י שאמר שהניח בן כמותו, ובכנס הידוע אחרי הצלחת דגה"ת שהיה ברחוב בן יעקב בב"ב ולא הסכים לדבר עד שיבא רבינו, ואז אמר המשפט הנורא, שיהיה לכולם דרך ארץ מאדם הכי גדול שיש לנו, שיודע בכל מקום בתורה והלכה כמותו בכל מקום.

(וידוע שאמר שכינוס המועצת גדוה"ת, שיש ב' עמודי עולם 'יכין וכו'עז' כמו בביהמ"ק, שלא ישתתפו באולם הדיונים, אבל יעמדו ויחתמו אחר המועצת, וזה רשכבה"ג מרנא הגריש"א וחתנו רבינו שיבדל"ח, ואחרי סילוקו, מרנא פוסק הדור הגריש"א זצוק"ל, ביחד עם מרנא ראש הישיבה אילת השחר זצוק"ל הנהיגו, ואחר סילוק מרן הגריש"א זצוק"ל, בא רבינו שיבדלחט"א לחזק ההנהגה בראשות רשכבה"ג מרנא אילת השחר זיע"א, וכבר מרנא אבי עזרי השיבו על ידו ושאר גדולי ישראל בשולחן מסביב,

ורבינו אמר להגרא"א מן שליט"א במערכה בתשע"ד למסור ממש"כ אדונינו הגרא"א זיע"א, דיש בכל דור א' שהוא מניצוץ משה המתפשט בכל דור, ובשעתו החזיק טובה אביו מרנא הקה"י זצוק"ל למרנא האבי עזרי זצוק"ל, שנטל על עצמו עול ההנהגה, ונכנס לעובי הקורה, ואח"כ מו"ח מרנא הגריש"א זצוק"ל החזיק טובה למרנא אילת השחר זצוק"ל שלקח עיקר עול זה על עצמו, וכך גדו"י הסתכלו ע"ז לא בתור שררה ח"ו אלא עבדות).

הסיעתא דשמיא שיש לחכמי ישראל להנהיג למרות חולשתם

רבינו שליט"א אמר דגדו"י עמלו כל ימיהם בתורה, ולמרות חולשתם דמגיל שמונים שהוא מעל הטבע בגבורות, מכל מקום לקחו הנהגת הדור הכל מכח תורתם, ויש סיעתא דשמיא בזכות שהרגילו את עצמם ללמוד בהתמדה, ולמרות שמבואר בירושלמי ביכורים, [פ"ב, ה"א] דמגיל פ' ימים רעים לגוף.

ורבינו שליט"א בארחות יושר (עמ' פ"ב) כותב שמבואר בסוף הנבואה במלאכי שנחתם התקופה דנבואה, 'זכרו תורת משה עבדי', שמ"מ בתורה ימצאו הכל, וחכם עדיף מנביא, וראו רוח הקודש ודעת התורה בגדו"י בדור האחרון ג"כ אצל מרן האבי עזרי זצ"ל [וידוע שרבינו שליט"א אמר כן ג"כ על מרן הגרא"ל זצוק"ל, והוא השיב לרבינו שיבדלחט"א יש, וכן התבטא מרן הגרא"ל על רבינו שיבדלחט"א).

וכן האריך בזה רבינו שכיום אין רוח הקודש גלויה רק דבר ה' בפי החכם, ופעמים אפילו אינו יודע רק משמיים שמים בפייהו, כפי הדבר שצריך שיעשה השואל, או במה שנוגע לכלל ישראל ואכמ"ל, ועוד אמר רבינו דגדו"י בדור האחרון האריכו ימים כי ד' חס עלינו שמוסיפים לעם ישראל בתורתם ויראתם, וציין המדרש (מדרש רבא, דברים, ט, א), שמוסיפים להם שנות חיים, ומלאך המוות אמר לר' אבהו במד' שם שהם מחוץ לחשבון, בפרט שמתקנים עולם במלכות שקי, ידוע שמרן אבי עזרי זצוק"ל אמר שבא לרומם הבני תורה שיהיו מאוגדים כקהילת קודש אחת, ורבינו החזיר כולם תחת הנהגת מרנא אילת השחר זיע"א וגדולי ישראל שיבדלחט"א, כיום בראשות רבינו רבן של ישראל שליט"א.

רבותינו השיבו הכל מתוך עמלם ודביקותם בתורה

מרנא אבי עזרי זצוק"ל, הכל השיב מתוך דביקותו התמידית בלא היסח בתורה, וכן הנהגת כל גדו"י, ובפרט רבינו שליט"א, וכפש"כ בתולדות יעקב מהקה"י אביו זצוק"ל, דגדול לא צריך לדעת בחכמת הפוליטיקה וכו', אלא מתוך נקיות והדביקות ברצונו יתברך נותן התורה, ממילא בנקיות דעת לא יוצא שום מכשול וטעות, והנוטל עיצה מן הזקנים לא נכשל, ורבינו עודד להוציא לאור ספרי הדרכה ותולדות מרנא אבי עזרי זצוק"ל, ובהסכמה לספר "אורחות הישיבה" הדרכות והנהגות מאבי עזרי זצוק"ל שהוציא לאור נכדו הרב ר' אשר ברגמן שליט"א כתב רבינו בהסכמתו (כתוספת להסכמת אבי המחבר הגאון הגדול רמ"צ ברגמן שליט"א) וז"ל: וכל דברי מרן ז"ל הם ככוכבים נוצצים ואשרי אדם שומע לו, ויהי"ר שיזכה להדפיס עוד הרבה פנינים ממרן זצ"ל.

וכן הרבה דברים חזק כל השנים בדרכו של מרנא אבי עזרי זצוק"ל, אך על גיל הנישואין אמר לן בבחרותי להקפיד קודם כ', ואמר שכיום גם הרב שך זצוק"ל יודה ממ"נ דמי שלא לומד הכל פרוץ ומסוכן, ומי שלומד אין רחיים על צווארו ומתחיל ללמוד באמת בטהרה, ואכמ"ל, וכן לבא לא"י זה רצונו יתברך שיבואו כולם, וזה מקרב ביאת גוא"צ שכבר עומד

בפתח, [ובמקו"א הארכנו בזה שכך מבואר ברמב"ן, בכוזרי, והגר"א זיע"א, וכן אמר המגיד לבית יוסף ואכמ"ל].
 וזכרנו איך בילדותי מרן הרב שך נותן לנו למצוא בחיבה מיני מתיקה מתוך ידו הקדושה, וכן כיום רואים הנהגה זו בקודש
 פנימה כשבאים הקטנים, נותן רבינו מיני מתיקה מידו הקדושה לאות חיבה וברכה.
 וכן שמרן רה"י האבי עזרי צוק"ל נחלש כמה שנים, אמר לי רבינו שצריך לברך עדיין 'ברוך שחלק', דמגן ומשפיע על כל
 הדור תורה וקדושה בחייו, ומיד אחר סילוקו הגיב רבינו העולם הוא עולם אחר, והשמש שזורחת היא לא אותו שמש, והכל
 השתנה (כן התבטא רבינו בשם אביו הקה"י בפטירת מרנא החזו"א זיע"א).

מרנא אבי עזרי מורה לקחת את רבינו שיבדל"ח לסנדק

ובדידי הווי עובדא, שנולדתי בן השביעי לאאמו"ר זצ"ל, אחרי שלקח גדו"י מרביתו מפוניבז', והקה"י צוק"ל, שאל לרבו
 המובהק מרן הרב שך צוק"ל מי יקח כעת, אמר לו שיקח את מו"ר רבינו שליט"א שהוא יהיה גדול הדור הבא, ופעם
 בהיותי בשבת קודש קמיה מרן רבינו שליט"א, סיפרתי לו דבר זה, ענה בענווה מי אני, אבל מרן הרב שך ידוע בתורת אמת
 שלו מסוף העולם עד סופו, ודוגמא שרבינו הראה שאוחז שתורתו אמת, ידוע שרבינו שליט"א בשונה הלכות לא מביא רק
 איפה שהחזו"א חולק על המ"ב, חוץ מהלכות חנוכה שמביא דברי מורו ורבו אבי עזרי שחולק, ואמר כיוון שתורתו אמת,
 אז איפה שהרב שך מדבר בהלכה ראה להעתיק דבריו.

ושנחלש הורה לו שיתיעץ בעניניו ובמוסדותיו בשכינו רבינו, וגם כן שלחו לגור ע"י רשב"ם, כיוון שרוב הזמן באופקים,
 שבני ביתו יגדלו מסביב לבית הקה"י ובנו מרן רבינו, וכן שאאמו"ר זצ"ל ישב שבעה על אביו ז"ל הגיע מרן האבי עזרי
 צוק"ל, וכמדומה שמיד סמוך בא רבינו שיבדל"ח.

ואמר לי אאמו"ר שהיה נוסע לחו"ל עבור המוסדות שהקים באופקים, היה הולך לברכה אצל מרן האבי עזרי, [והיה כותב
 לו מכתבים ארוכים כדי שיתרמו לו, אבל ברגע שנהיה מחותן עמו לא הסכים לכתוב לו מכתבים רק בע"פ מחמת הנקיות],
 ומרן הקה"י, ושנפטר הקה"י ליבדל"ח רבינו, ופעם שכח הקה"י צוק"ל ללוותו כמנהגו כשהיה יוצא לחו"ל, ופתאום ראה
 שרבינו רץ אחריו בשליחות הקה"י אביו צוק"ל ללוותו, וא"ל אאמו"ר זצ"ל שרבינו היה רץ אחרי אביו מרן הקהילות יעקב
 ששמע שהולך למרן הרב שך כדי לקבל ולשמש אותם, דגדול שימושה יותר מלימודה.

מושכל ראשון של גדולי ישראל - תורה

וידוע שרבינו אמר כמו שאביו מרן הקה"י צוק"ל חתם בלי לבדוק כל ענין שמרן הרב שך חתם עליו בעניני הכלל והפרט,
 כן הוא חותם על כל מכתבי מרן הגראיל"ש צוק"ל, שג"כ אצלו המושכל ראשון שלו היא 'דעת תורה', והביא מספר
 חסידים, שיש הבטחה שעד 'ימות המשיח' תמיד יהיו גדולי ישראל, ויחיד הדור עומד עליהם, וכל הדור כפופים להנהגתו
 את הדור, וזה שהראה לאדם הראשון, דור דור ודורשיו, כדאיאת בעבודה זרה [ה, א].

גדול הדור נבחר בפרט במידת הענווה

וזה מש"כ באבות דר"נ שהשי"ת הראה למשה מנהיגי הדורות פנים שוחקות, וכפי הדור נותן כח בחכמי הדור, והעיקר אלו
 שחשבו שיצאו מהם גדולי הדור לא היה כן אלא ד' בוחר, ובעיקר אלו שעמל כל ימיהם בתורה, מתוך מידות טובות, ובפרט
 מידת הענווה, ולא רצו להנהיג, וכלל ישראל הכיר מעלתם ויקרם ורדפו אחריהם, וכמש"כ באברהם 'ומצאת לבכו נאמן
 לפניך', אשר יבחר ד' ויקרב, כלל ישראל יש להם הכרה, וחוש הריח להרגיש זאת מי מנהיגם קודש לד' לש"ש, וזכו לס"ד
 מעל הטבע, שיחידי סגולה בעמלם בתורה, זכו וראו והשפיעו בכל הדור והרחיבו גבולי הקדושה ובעיקר בגלל הענווה, וכן
 שיבח בזה את מרן האבי עזרי ומרן אילת השחר, והם שיבחו בזה את רבינו, [עיי' ספר מנחת תודה].

וידוע שרבינו היה מזכיר מרן האבי עזרי צוק"ל ומרן האילת השחר צוק"ל בתפילתו, והם כיוונו עליו, וכן אנו צריכים
 תמיד לכוון בעל הצדיקים ועל והחסידים ועל זקני עמך בית ישראל, שנזכה ורוח קדשך אל תיקח ממנו שרבינו ינהיגנו
 בדרך אמונה עד אור בוקר, בגאולה השלימה, בקרוב, בב"א.

לע"נ הנאון הצדיק ר' נח ב"ר ישראל חפץ צוק"ל, שזכה לקרבה מיוחדת מיבדל"ח רבן של ישראל מרן שליט"א, ושמחה גדולה
 היה בבואו לקודש פנימה, כאשר רבינו מקבלו בחיבה יתירה, וקרא עליו רבינו דברי חז"ל (אבות): "נח למקום ונח לבריות".

אנא אמרו 2 פרקי תהילים לרפואת הילד יקותיאל יצחק בן חנה
 נ"ו (שרייבר) הזקוק לרחמי שמים מרובים, קו התהילים 03-306-5528

הגליון מוקדש לרפואת רה"י מרן הנאון רבי ברוך מרדכי בן
 הינדא מלכא (אזרחי) שליט"א, הזקוק לרחמי שמיים מרובים